

Heid Cat zondag 45 vr en antw 116

Bidden 1 wat 2 waarom 3 hoe

Gemeente,

Bidden. We kennen misschien wel een paar uitdrukkingen daarover: bidden is de ademhaling van de ziel. Wie bijna niet meer ademt, die is er slecht aan toe. En wie niet ademt die is dood. Bidden is de ademhaling van je ziel. Wie nauwelijks bidt is er slecht aan toe. Wie helemaal niet bidt, is geestelijk dood. Wie gezond is, die ademt. Wie geestelijke gezond is, die bidt. Wie in ademnood is, die ademt korter en heftiger. Wie geestelijk in nood is, die bidt ook korter, maar wel heftiger. Bidden is de ademhaling van de ziel.

1 Wat is bidden?

Wat is bidden dan? We willen zien hoe de Bijbel het bidden omschrijft. Het Oude Testament heeft er in elk geval drie omschrijvingen voor. De eerste die we gelezen hebben is uit Psalm 27. Het zoeken van Gods Aangezicht. Wat zoek ik als ik bid? Iets? Wat verlang ik als ik bid? Hulp, beterschap, of: vreugde in mijn gemoed, eeuwig leven? Verlang ik iets? Of: allereerst: Iemand. Zoek ik allereerst God Zelf. Zijn Aangezicht zoeken.

En Gods Aangezicht is dat wat God van Zich laat merken. Want aan iemands gezicht kun je aflezen hoe hij is. Even voor de duidelijkheid om dat uit te leggen. Als je man als militair naar bijv. Mali gaat, of als je vriend voor een stage van 3 maanden naar Canada gaat dan zegt hij voor vertrek: ik vergeet je niet, echt, ik denk elke dag aan je. En als je een goede relatie hebt, dan twijfel je daar ook geen moment aan. Maar toch... maar toch.... vind je het wel heel fijn dat je tegenwoordig kunt mailen en appen. En al helemaal dat je kunt skype. Dan je elkaar gezicht kunt zien. Dan merk je en zie je echt dat je man, je vriend aan je denkt en nog steeds van je houdt. En als hij terug is en je ziet zijn gezicht weer dat is het helemaal. Dan kan hij laten merken dat hij aan je heeft gedacht.

Als je bidt zoek je Gods Aangezicht. Dat je weer zal mogen merken dat God je liefheeft en dat God aan je gedenkt. Dat God dat zal laten blijken. Zal doen ervaren in zijn leven, in zijn hart. Zijn verkiezende liefde, Zijn verzoenende liefde, Zijn verzegelende liefde. Verkiezend als Vader voor de grondlegging der wereld. Verzoenend als Zoon, door Zich te geven aan het kruis. Verzegelend als Heilige Geest, door te wonen in je hart. O Mijn beminde, Mijn liefste, Mijn duive. Gods Aangezicht dat is wat God van Zich laat merken.

Dat is bidden: Gods Aangezicht zoeken. Graag nabij God te zijn. U hoeft toch niet altijd iets te hebben? Is wat, als die jongen weet: als mijn vriendin komt, moet ze altijd wat hebben. Waarom komt ze niet eens gewoon een keer omdat ze graag bij mij is?

De tweede uitdrukking lezen we in Psalm 62. Stort uw hart uit voor Mijn Aangezicht. Je hart uitstorten. Uitstorten, uitgieten, leegkiepen. Je ziet een emmer voor je. Met van alles erin. Water bovenop, grond onderop, en in die grond nog van alles aan vuiligheid, onkruid. Helemaal omdraaien en goed uitschudden: alles valt eruit. Je hart uitstorten, uitschudden. Met alles wat erin zit. Verlangen naar Gods Aangezicht zagen we, ja ook dat, maar ook: zorgen, tobberijen. Maar ook: zonden. En onderin een vuiligheid in je denken en willen en bedoelen en begeren. Heel mijn hart, heel mijn leven omkiepen voor God.

Dus niet een beetje eruit schenken, en dan het mooiste beetje. Dus niet: omkiepen en weer gauw rechtop houden als het al te vuil wordt. Dat je je mooier voordoet dan je bent, dat je je donkerste gedachten bedekt en je vuilste plekken erin laat zitten. Bidden is: uitstorten, oprecht zijn. Zelfs zo oprecht dat je bidt: doorgrondt en ken Gij mijn hart en zie of bij mij een schadelijke weg is. HEERE, zie maar. ik kan, ik durf het allemaal niet uit te spreken, HEERE, zie maar, hier ligt het.

Dat is ontzaglijk bevrijdend, als je oprecht bent. Dat is ontzaglijk benauwend, beangstigend als je onoprecht bent en wilt blijven, schijnvroom, half-vroom.

En de derde uitdrukking kwamen we tegen in Psalm 5. Zich neerbuigen. Dat was de houding vroeger van een slaaf voor zijn heer, een overwonnen onderdaan voor de koning. Nu hebben we het bij bidden over de Heere, Jezus Christus, Die verlost en beschermt en doet dienen. En over de heerlijkste Koning, Jezus Christus, Die zegent en regeert.

Wie zich neerbuigt die geeft te kennen: eerbetoon en onderwerping, ondergeschiktheid. Uitlevering kun je ook zeggen. Heere, Koning Jezus, doe met Mij wat U wilt. Doe met Mij naar Uw macht en rijkdom. En vraag van Mij wat U wilt. Ik ben helemaal ter Uwer beschikking. Doe met Mij wat U wilt en laat mij doen wat U wilt. Je zegt eigenlijk heel eenvoudig: zie, hier ben ik. Rechthoos, hulpeloos. Waardig veroordeeld, afgewezen te worden. U kunt met Mij doen wat U wilt. Maar Heere, Koning, doe met Mij naar Uw genade en laat mij doen naar Uw wil. Ik lever mij aan U uit. Tot heil en tot dienst.

Wat is bidden? Dit! Gods Aangezicht zoeken, verlangen Zijn gunst te proeven nabij Hem. Je hart uitstorten, helemaal, tot op de bodem. Je onderwerpen aan Koning Jezus. Laat Uw leven voor mij zijn en mijn leven voor U. Geef Uw leven aan mij, en neem mijn leven voor U. En daardoorheen is het vertrouwen de rode draad: God zal horen! God zal aannemen! God is in Christus een genadig God.

Dat is bidden. Leg er uw bidden eens naast. Zoek ik meer iets dan iemand? Is mijn hart geheel uitgestort? Is er algehele uitlevering? Moet er niet veel gezuiverd worden in ons bidden, gelouterd? Ja, de discipelen vroegen ooit: O Meester, leer ons bidden. Ja, dat begrijp ik steeds beter. Mijn gebed heeft zoveel reiniging nodig, zuivering.

Bidden is de ademhaling van de ziel. Wie bijna niet meer ademt, die is er slecht aan toe. En wie niet ademt die is dood. Bidden is de ademhaling van je ziel. Wie nauwelijks bidt is er slecht aan toe. Wie helemaal niet bidt, is geestelijk dood. Wie gezond is, die ademt. Wie geestelijke gezond is, die bidt. Wie in ademnood is, die ademt korter en heftiger. Wie geestelijk in nood is, de bidt ook korter, maar wel heftiger. Bidden is de ademhaling van de ziel.

2 Waarom bidden?

Van hieruit gaan we naar het tweede punt. Waarom bidden. Want op grond van deze en andere Schriftgegevens heeft de Catechismus gezegd: waarom is het gebed nodig voor een christen? Waarom kan een christen niet zonder bidden?

Ten eerste omdat het het voornaamste stuk van dankbaarheid is. Dan moeten we even naar het geheel van de catechismus kijken. Dankbaarheid is het derde deel van de catechismus. Vanaf zondag 32. Dankbaarheid is het erkennen: bij God is heil. In God is heil en alle zaligheid. Alles is uit U. U dank ik, U erken ik.

En dan zijn er twee elementen van dankbaarheid. Het eerste is: God dienen. God dienen naar Zijn woord, daarom de behandeling van de 10 geboden. En het tweede element van dankbaarheid is: God bidden. Twee kanten van dezelfde dankbaarheid. Die dus alles met elkaar te maken hebben. Want als je de wet wilt houden, uit dankbaarheid, ja, zeg nou zelf: dan kom je toch op je knien? Heere, het lukt niet, Heere altijd zit mijn vlees erbij, altijd is het onvolkomen, altijd kom ik mezelf tegen. Vergeef, gena! Zo Gij in het recht zou treden.... De dankbaarheid van het gebod drijft je tot gebed. En je gebed richt zich op het gebod: o Heere, leer mij Uw geboden, zuiver mijn hart, geef mij wijsheid, verlangen, kracht en moed ervoor. Dus het gebed is helemaal verweven met de geboden. De wet drijft tot gebed en het gebed is gericht op het mogen dienen naar de wet.

Is dat een kern van ons gebed? Die verhouding met de wet? Wet-gebed-wet. Als ik dan toch om iets vraag, dan is het om vergeving en om vernieuwing. Om vergeving van mijn schuld en genade om de wet te mogen houden.

En dan is van die twee, God dienen en God bidden, het gebed het voornaamste. Zeg maar: God dienen, God verlangen te dienen is de auto. Het gebed is de motor. Ja, je auto kan nog zo mooi en compleet zijn, zonder motor komt hij geen centimeter vooruit. Je verlangen om God te dienen kan nog zo mooi zijn, zonder gebed komt er geen spaan van terecht. Dat is het voornaamste stuk, de motor, beter weer: de hartslag.

En ten tweede is het gebed nodig omdat God Zijn genade en de Heilige Geest alleen aan diegenen geven wil die Hem zonder ophouden daarom bidden en daarvoor danken. De puriteinen vergeleken het gebed vaak met handelsschepen in de Gouden Eeuw. Dan stuurden reders hun schepen naar Oost Indie of naar Amerika. Om daar specerijen te gaan halen of tabak en cacao. De schepen gingen leeg op weg naar overzee. En de reder bleef achter. Bleef wachten: komt het schip al terug? Is het schip dan volgeladen?

Zo is het gebed als zo'n schip. Het schip van smeking en dankzeggingen. Smekend om genade en om de Heilige Geest. Om vergeving, om wijsheid in Gods geboden, om uitzicht op de hemel, om kracht naar kruis, om moed om te getuigen, om vrucht van de Geest, om het geroep van de Geest Abba Vader in ons hart. Het schip van de smekingen gaat naar overzee. En dan begint het uitzien: komt het al terug? Wanneer komt het volgeladen terug? Zal ik het ontvangen in mijn hart. Wanneer zal ik merken dat God hoort? Niet: of God hoort, maar dat God hoort en verhoort.

De gebeden varen heen, en de genade en de Heilige Geest komen terug. En dat altijd maar weer, zonder ophouden. De volgende dag weer smeken en bidden, en weer uitzien naar de vervulling. U kent dat verhaal misschien nog wel van die vader. Die vader gaf zijn zoon die op zichzelf woonde, aardappels mee. Elke dag 1 kilo. Elke dag kwam die zoon er weer om vragen. Tot die op een slimme dag zei: maar pa, als u nou eens 5 kilo meegeeft, dat kan ik makkelijk dragen, kom ik over 6 dagen wel weer terug. Hoef ik niet elke dag op en neer. Ja, zei die vader, daarom doe ik dat juist, ik zie je zo graag elke dag even bij mij. Hoe vaker je komt, hoe liever het me is.

Daarom geeft God Zijn genade en Heilige Geest alleen aan hen die Hem zonder ophouden bidden en danken. Hij ziet ons zo graag elke keer voor Zijn Aangezicht. Als Hij altijd alles zomaar geven zou, zouden

we wegblijven. Helemaal vergeten te danken en bidden niet meer nodig vinden. Hoe vaker we komen, hoe liever het Hem is. Hoe meer we vragen hoe heerlijker Hij het vindt.

Ja, maar....ik hoop dat je zo goed hebt opgelet dat je toch een vraag hebt gekregen. Bidden om de genade en de heilige Geest. Gods Aangezicht zoeken, je hart uitstorten, voor Hem neerbuigen. Maar daar heb je toch al genade en de Heilige Geest voor nodig? Anders kun je dat toch nooit? Ik moet bidden om genade en de Heilige Geest, maar ik heb genade en de Heilige Geest nodig om te bidden. Wat is er nou eerst? Bidden of de Heilige Geest? Zonder de Heilige Geest kan ik niet bidden, maar ik kan toch ook niet met mijn armen over elkaar gaan wachten of de Heilige Geest een keer komt?

Daar kun je lang over nadenken. Want inderdaad: bidden kun je niet zonder de Heilige Geest. Bidden is de ademhaling van het geloof. Maar als je dan nog niet gelooft, wat dan? Daar kun je lang over nadenken. Net als die man die aan het rekenen was. Achter zijn bureau. Hij had een touw. En hij moest uitrekenen of een volwassen man daaraan zou kunnen hangen. Ja, hoe zwaar is zo'n man? Wat voor materiaal is dat touw? Hoe dik is het touw? En hij kwam er niet goed uit. Hele berekeningen. Totdat.... hij de dag daarop in het water terecht kwam. Als drenkeling. En hij dreigde in de golven te verdrinken. Toen kwam er een helikopter aan die een touw naar beneden liet gaan. En ze riepen: grijp vast! En....hij vergat al zijn berekeningen. Hoe zwaar ben ik, hoe dik is het touw, waar zou het van gemaakt zijn? Nee, hij greep het touw. Anders verdrinken. Eén van de twee.

Kijk, dat is het. Ik kan niet bidden. Echt, van nature kan en wil ik niet bidden. Dat is mijn eeuwige ondergang. Maar de HEERE roept: bidt, roep Mij aan. Ik moet bidden, ik mag bidden, maar ik kan niet bidden: HEERE help! Nou, da's bidden! Ik ben zo verloren, biddeloos, goddeloos, reddeloos. Maar de HEERE roept en biedt mij Christus aan. HEERE, red mij. Dat is bidden. Voor het eerst van je leven! Later denk je wel eens: bad ik nog maar eens net zo vurig en echt als toen. Want dat is bidden. HEERE, help!

Bidden is de ademhaling van de ziel. Wie bijna niet meer ademt, die is er slecht aan toe. En wie niet ademt die is dood. Bidden is de ademhaling van je ziel. Wie nauwelijks bidt is er slecht aan toe. Wie helemaal niet bidt, is geestelijk dood. Wie gezond is, die ademt. Wie geestelijke gezond is, die bidt. Wie in ademnood is, die ademt korter en heftiger. Wie geestelijk in nood is, die bidt ook korter, maar wel heftiger. Bidden is de ademhaling van de ziel.

3 hoe bidden?

En dan ten derde: hoe bidden? Want: er zijn nogal wat bedreigingen voor het gebedsleven. U denkt, jij denkt misschien, ja, klinkt allemaal mooi: Gods Aangezicht zoeken, je hart uitstorten, je onderwerpen, voornaamste van de dankbaarheid, het schip naar overzee. Welke christen zou er niet bidden? Maar, zo simpel ligt dat toch niet in mijn leven. Dat gebedsleven, die ademhaling wordt zo aangevallen, bekneeld. Omdat mijn hoofd vaak zo vol zit, omdat ik zo vaak afgeleid wordt, omdat ik vaak zo gejaagd ben, of me gejaagd voel, omdat ik het toch best wel druk heb elke dag, soms zelfs heel druk heb, ik kan wel 30 uur in een etmaal gebruiken. En dan raakt dat gebed nog wel eens in de verdrukking. Dat herken ik, ook een dominee herkent dat.

En toch is dat het niet. Niet alleen, niet ten diepste. De diepste bedreiging van het gebedsleven komt niet van buiten. Druk, stress, spanning. Maar de grootste belemmering ben ik zelf. Mijn vlees heeft geen zin om te bidden, geen behoefte. Mijn oude natuur trekt me altijd omlaag, van God af. Ook na ontvangen genade! Als ik in een hutje op de hei ga zitten, of heel de dag achter de geraniums in een eenzaam kamertje, dan ga ik me nog eerder zitten vervelen dan dat ik ga bidden. Dat is het diepste probleem! Misleiden we ons niet door altijd de drukte, de stress enz de schuld te geven. Het zit dieper, het zit van binnen.

Daarom vordert God het gebed ook. Hij eist het. Dat lijkt vreemd. Hoe kun je nou dankbaarheid eisen. Het zoeken van het Aangezicht eisen. Als je als man tegen je vrouw zegt: kom bij me, ik eis het. Nou, dan is alle aardigheid er al af. Dat kun je niet commanderen. Liefde en dankbaarheid is niet te commanderen. En toch door de HEERE wel. Om te beginnen omdat Hij er recht op heeft. En ook omdat God ons daarmee tot Zich trekt. Zijn bevel is het koord waarmee Hij ons tot Zich trekt. Anders zakt die auto op de helling naar beneden toe. Maar door Zijn bevel: bidt! Roep Mij aan! Trekt Hij Zelf me tot Zich. Telkens weer. Want als ik alleen zou bidden als ik verlangen had, of behoefte voelde, dan zou ik niet veel bidden, dan zou een kind van God niet vaak bidden.

Daarom geeft ook de Heere Jezus er onderwijs in. Bidden, hoe? Nou, ga in uw binnenkamer. De binnenkamer dat was vroeger de ruimte in elk huis waar het eten bewaard werd. Er waren natuurlijk geen koelkasten en diepvriezers. En het was er wel warm. Dus moest het eten ergens anders worden bewaard. In een ruimte middenin of achterin het huis. Zonder ramen, dus geen zon of warmte die erbij kon komen. Een beetje wat vroeger bij ons de kelder was. En niemand kwam daar de

morgen of middag. Hooguit vlak voor eten iemand om wat eten te halen voor de maaltijd. Maar verder: onbetreden gebied.

Als gij bidt, ga in uw binnenkamer. Een ruimte in huis, of buitenshuis, waar je geen invloed van buitenaf naar je toe krijgt. Geen ramen zagezegd. Niets komt er binnen. Geen telefoon, geen piepjes van een computer of laptop. Echt alles staat uit. Zorg daar zoveel mogelijk voor als gezin aan tafel. Dat niets kan storen. Dat het stil is. Zorg daarvoor als je persoonlijk bidt. Dat het stil is en stil blijft. Dat is enorm wennen in onze cultuur. Stilte. Waar is het nou stil? Misschien doe je ook wel automatisch je cd of radio aanzetten als je je kamer oploopt. Maar dan: stilte. Ja, dat kan eng zijn. Dan kunnen je gedachten op gaan spelen. Met vragen, levensvragen. Zouden daarom veel mensen de stilte ontlopen omdat ze bang zijn voor hun geweten, voor levensvragen, voor denken aan de eeuwigheid. Is dat verstandig? Noemt de Bijbel dat niet dwaas? Laat het maar stil worden in je binnenkamer.

En: laat niemand er komen. Dan heb je tenminste de tijd. De tijd om wat stof te laten neerdwarrelen. Om ook innerlijk tot rust en stilte te komen. Je hebt soms zoveel meegemaakt, of zo intens iets gedaan. Je hoofd is er vol van. Laat het stof maar eens neerdwarrelen eerst. Dat je gedachten wat tot rust komen. En: lees de Bijbel. Om je gedachten te richten op God. En vraag maar: wat reikt dit stukje wat aan de beurt was om te lezen, me aan voor gebedsstof? Lees zo de Bijbel maar eens. Of lees een Psalm. Dat geeft je woorden in die je bidden kunt. De Psalmen verwoorden wat je bidden kunt in alle omstandigheden. Neem de tijd. Zorg daar als gezin voor aan tafel. Zet er maar wat anders voor opzij of laat het schieten. Zorg daarvoor als je persoonlijk bidt.

Je kunt evt wat dingen opschrijven om voor te bidden. Vanuit de Bijbel of je leven. Om dan te bidden in het besef voor God te treden. Met Hem te spreken. Als je dat beseft zou je dan niet geconcentreerd zijn? Om Gods Aangezicht te zoeken.

Hoe vaak doe je dat? In elk geval 's morgens. Luther noemt het gebed het schild voor de soldaat. Welke soldaat rent er nou zonder schild in vroeger tijd het slagveld op waar de pijlen om je oren vliegen? Welke christen vergeet er nou zijn schild van gebed als hij de dag inrent waar zovele pijlen van de boze worden afgevuurd?

En in elk geval 's avonds. Want je wagen wordt zo vol op een dag. Je krijgt op één dag zoveel strijd, zoveel zorgen, zoveel zonden, zoveel lasten op je wagen mee. Je komt beladen, soms zwaarbeladen aan 's avonds. Bidden is lossen. Je wagen leegmaken in God schoot. Je hart uitstorten. Zodat het van je af is. Dat kan zo heerlijk slapen: je schuld is van je af, je werk, je zorgen: alles gelost in de schoot van God.

Persoonlijk vind ik de tijd tussen 's morgens en 's avonds wel erg lang. Zoek een tijd ergens daartussen in dat je ook echt kunt naderen tot God. En natuurlijk de gebeden voor en na het eten.

Bidden is de ademhaling van de ziel. Wie bijna niet meer ademt, die is er slecht aan toe. En wie niet ademt die is dood. Bidden is de ademhaling van je ziel. Wie nauwelijks bidt is er slecht aan toe. Wie helemaal niet bidt, is geestelijk dood. Wie gezond is, die ademt. Wie geestelijke gezond is, die bidt. Wie in ademnood is, die ademt korter en heftiger. Wie geestelijk in nood is, die bidt ook korter, maar wel heftiger. Bidden is de ademhaling van de ziel.

Elk gebed leg ik neer op Zijn volbrachte werk. Anders zou het direct wegzinken en wegzakken, zou alles te veel zijn wat ik vraag en verlang. Op Zijn volbrachte werk. En elk gebed zend ik op in Jezus Naam. Op Zijn gezag en op Zijn wil. Vader, ik vraag het alles omdat Jezus het mij bevolen heeft. En elk gebed leg ik neer in Jezus handen. In de handen van de grote Voorbidder. Die onze gebeden reinigt en zuivert en heiligt en volmaakt voor de Vader brengt. Dat is bidden.

Amen